

ÉPERJESI LAPOK

Sárosmegye s városainak társadalmi s gazdasági érdekeit képviselő hetilap.

Az eperjesi „Széchenyi-kör“ és a „sárosmegyei gazdasági egyesület“ közlönye.

Szerkesztői iroda:

Főutca, 203. sz. a.

Idé intézendő minden a lap szellemi részét illető közlemény.

Kiadóhivatal:

Linkesch Károly kereskedése, főutca (Szentandrassy-ház.)

Idé intézendők az előfizetések, hirdetmények s a kiadás körüli panaszok.

Megjelen: minden szombaton.

Előfizetési ár: vidékre postán vagy helyben hazhoz küldve:

Egy évre 500 ft — kr.
Félévre 250 „
Negyedévre 125 „

Hirdetéseket elfogad: **Haasenstein és Vogler** Budapesten és Bécsben, **G. L. Daube** m. Frankfurtban.

Hirdetési díj:

háromhásasos petit sor egyszeri hirdetése 5 kr., többszörös hirdetés jutányosabb.

— **Bélyegdíj:** minden hirdetésért külön 30 kr. —
Nyúltér minden sor 10 kr.

Kéziratok és levelek vissza nem adatnak. — Bérmentetlen levelek csak ismerős kezektől fogadtatnak el.

A Sárosmegye területén létező ingatlan javak

értékforgalmának telekkönyvi statisztikája az 1881. évről.

Közl: **Sztankay László.**

Minden új esztendő kimaradhatlanul hoz magával új kalendariumot, kimutatást és — deficitet. A kalendariumnak meg van legalább az a haszna, hogy nem tévesztjük el X. vagy Y. barátunk névnapját s bele jegyezzük e vagy ama váltónk lejáratú idejét. A kimutatás és deficit karöltve járnak, azért ezekről együtt.

Bármily jelentéktelennek és szűknek látszassék is a kör, mit egy telekkönyvi hivatal felöl, s bármily részletesek, kicsinyesek azon adatok, melyeket egy telekkönyvi hivatal az évi mérleg felállítására alkalmával elének tár: mennyiben ezen mérleg kicsiben hű tükre az államháztartás megzavart rendjének. ide-oda, de soh' sem jóra billenő egyensúlyának, részleges volta, szűk köre daczára is elijeszti a haza jövőjén aggódó nemzetgazdát.

De sovány sopánkodások helyett álljanak itt a hiteles adatok, összegezett eredményei a múlt évben történt birtokváltásoknak s ezekből kifolyólag az ezekkel összekötött értékforgalomnak:

Birtokbani változások.

Szerződések által	895630	frt.	60	kr.
Végrehajtás által	160095	„	92	„
Hagyatéki beszavatolás következtében	287474	„	13	„

Összesen 1343200

frt. 65 kr.

Tehertételek. frt. kr.

Kötelezvények és közokiratok alapján bekebelezett	1281314	„	78 ¹ / ₂	„
Végrehajtás utáni bekebelezés által	80526	„	74 ¹ / ₂	„

Összesen 1361841

frt. 53 „

Terhektől felszabadítások.

Kitáblázások vagy kikebelezések által	764580	frt.	66 ¹ / ₂	kr.
Már betáblázott összegek átruházása vagyis engedmény által	17349	„	28	„

Összesen 781929

frt. 94¹/₂ kr.

Jövedelem.

Bélyegekre, melyek a telekkönyvi kérvények azok mellékletei s telekkönyvi kivonatok kiadásánál használtattak fel, úgy nemkülönben a betáblázási összegek utáni bélyeg-illeték, ide nem számítva a birtokbani változások folytán kiszabott vagyon átruházási és örökösödési illetéket tévesen 20139 frt 51 kr.

Ime itt a tükör! Szomorú, de hű képet tár elénk!

Vegyük, hogy a mi szegény megyénkben — eltekintve a váltó elfogadványoktól s levonva a múlt évben törült terheket, 597261

frt adósságot csináltunk; más megyében, hol az alap nagyobb, a hitelképesség erősebb, ezen adóssági 597261 frt. vastagabb szárazakat nyer, s ha így megyünk az 52 vármegyén, vagy ha jobban tetszik a 63 törvényhatóságon végig, s ha ehhez hozzávesszük még az államháztartásban 1881. év végén mutatkozó 50 milliónyi deficitet s ha tizenégy évi tapasztalás consequentiájaként e haladást a rosiban továbbra is föltételezzük mert a fenforgó körülmények között fájdalom föl kell tételoznünk, nem azon kérdés merül föl többé valjon tönkre jutunk-e — mert ez bizonyos, de az, hogy ma-e vagy holnap.

Horn és Kautz bölesen számították ki papírosan, hogy a magyarországi ingatlan javak 2000 s egynehány millió adósságot bírnak el, s hogy e szerint eddig terhelhetők; de az általános nemzetgazdasági nézpon, hol a teher megféküdté ingatlan egységes egésznek vétetvén, a rá nehezede teher nyomása egyenletes.

A valóságban azonban nem így áll a dolog: mert egyesek tábláin buján tenyészik az arany kalász, s Isten napja táplálja a zsiros földben elágazó gyökereket, míg a nagyobb rész szalagokra osztott ingatlan az adósság zsiradéka minden életet, minden vegetatiót elfojt: mert hisz a túlterheltség súlya annyira összesajtolja a kiaszott földet, hogy az összetakolt faeke által agyon gyomrozott parlag az adósság kamatainak fedezésére szükséges quantumot sem adja ki.

Beteges a viszony, mihelyest adósságról van szó, agonizálás, hol az adósság ily mértani haladvány szerint szaporodik. S ezekhez még egy kis kalamitás. Adó emelés! Amerikai kivándorlás! emelik az államadót, emelik a pótdót. — Diesérendő a törvényhatóság buzgalma, melylyel a nép sorsán javítani igyekszik; elismerésre méltó, hogy a házi-ipart e megyében föld alá akarja vonni; de a pótdónak e czéltől leendő pár perczenyi fölemelése által megütáztatja a néppel e jótékony műhelyeket és sok helyen az ezek csapolása által tengerbe önti a vizet.

A kimutatás által feltüntetett romlás és súlyedésnek oka: az uszóra törvény hiánya, ennek baja mint csúszos bántalmak, török társadalmunk esontjait; a magán — érdek elnyerésénél a barátság s elismerést szinlelő viperei alatomos hízélgés, melylyel ha valakinek barátságát vagy szolgálát készségét megnyerni képes, azt háladatlan-sággal s ha csak módjában van utolsó falat kenyér megfosztásával hálálja meg az álnóki kiaknázott szolgálatkészéget, s rongynak tekinti azt, kiről azt véli, hogy reá többé szüksége nincsen.

A vallás — erkölesi élet hanyatlása s bizonyos érdekhajhászó egyének uralomra jutása s az azokban vetett bizalmában történt rút csalatkozása mind oly tünetek, melyek egyfelöl végelkeseredésre juttatják a szolgálatkész és igyekvő munkaságot tanusítani akaró embert, másfelöl az Amerikai szénbányákba terelik a végelszegényedésre jutott népet.

Téves nézet az, mely a kivándorlás

okát az úri és zselléri viszony rendezetlenségében keresi; hisz a kivándorlattaknak alig egy tized része áll zselléri viszonyban, s kilencztedede telkes gazda.

Hát ezeket mi úzi el a devostált uzsora által s adóvégrehajtási csapást szenvedett ott-honból? Az ily szegény ember nem kér tanácsot papjától, nem a földes úrtól, nem a szolgabírótól, mert látja, hogy az előbbeni egyáltalában nem dolgozik úri munkát, a második csak decemberben dolgozik akkor is csak immel-ámmal, mert nincsen csak 16—20 kétfogatú igása; míg a harmadik egy szegény földbirtokossal és az ügyefogyott kétnyolezadossal lerovatja a megyei robotot júliusban, mert így kívánja a jog egyenlőség!

De elég a szomorú képből!

Felvilágosításul legyen elég annyit felmlitenünk, hogy a vételek szerződések által nagyobb részt hitelre, vagy terhek elvállalása mellett eszközöltettek, a kisebb rész amerikai pénzen; az árveréseni eladás azonban legnagyobb részt a telekrészekre lévén kiterjesztve, melyek a kivándorlások következtében pusztán hagyattak.

Uzsoda.

Folytatva a múlt számban felélesztett két egészségügyi tárgy egyikét — az uszodát — ezzel bizony úgy vagyunk, mint az egyszerű legényke, ki csaknem vízbe fulván, megesküdött, hogy vízbe nem megy, mielőtt meg nem tanul uszni.

E városban van vagy 800 mindkét nemű fiatal, kik nagy része örömet érintkeznék a vízzel, ha volna hol és hogyan? s egyéb se kell, mint egy-két lelkes és kitartó ember, ki élére álljon a mozgalomnak. S kik legyenek ezek? a városházán nincs oly melegágy, melyben ilyen eszmék kelnének, s aztán ha volna is, hol a pénz hozzá? ott csak költeni tudnak, szerezni nem.*) De ne is várjunk onnan ily tekintetben iniciatívát; ez socialis ügy, még pedig a nevelésre tartozó, tehát természet- és hivatásszerűen a tanár urakhoz való, bár mint testi nevelés a szülőkkel közös. Várjuk tehát a kezdeményezést és végrehajtást, egymást segítve, leginkább ezen tényezők t. i. a szülők és nevelők együttes buzgó eljárásától.

Az ügy nem újdonszülött. Már negyedéve fáradozott benne egy önkéntesen összeállott bizottság, melynek magam is tagja lévén, magunkat elalattuk egy malomárok-melletti kert tulajdonos által, ki előmutatott tervet és ígéreket tett, hogy az év folyamában maga költségén felépíti az uszodát, miből misem lett. Aztán mult egy év helykereséssel.

Tavaly azon nézet urakodott, hogy egy bizonyos malomárok-melletti kert területén az uszoda és koresolyatér együttesen berendezhetők; de a kert, bár eladó volt,

*) Ezen passusnál meg kell jegyeznünk, hogy a városi évi kiadásokat — miként tudva van — a képviselőtestület szokta megállapítani, mely a közönséget képviseli. Tenát ha a városházán költenek, úgy a közönség az, mely költenek.
Szerk.

EPERJESI LAPOK

Sárosmegye s városainak társadalmi s gazdasági érdekeit képviselő hetilap.

Az eperjesi „Széchenyi-kör“ és a „sárosmegyei gazdasági egyesület“ közlönye.

Szerkesztői iroda:

Főtcza, 203. sz. a.

Idé intézendő minden a lap szellemi részét illető közlemény.

Kiadóhivatal:

Linkesch Károly kereskedése, főtcza (Szentandrassy-ház.)

Idé intézendők az előfizetések, hirdetések s a kiadás körüli panaszok.

Megjelen: minden szombaton.

Előfizetési ár: vidékre postán vagy helyben házhoz küldve:

Egy évre 5 frt — kr.
Félévre 3 „ 50 „
Negyedévre 1 „ 25 „

Hirdetéseket elfogad: Haasenstein és Vogler Budapesten és Bécsben, G. L. Daube m. Frankfurtban.

Hirdetési díj:

háromhastós petit sor egyszeri hirdetése 5 kr., többszörös hirdetés jutányosabb.

— **Bélyegdíj: minden hirdetésért külön 30 kr. —**
Nyílttér minden sor 10 kr.

Kéziratok és levelek vissza nem adatnak. — Bérmentetlen levelek csak ismerős kezektől fogadhatnak el.

A Sárosmegye területén létező ingatlan javak

értékforgalmának telekkönyvi statisztikája az 1881. évről.

Közl: Sztankay László.

Minden új esztendő kimaradhatlanul hoz magával új kalendariumot, kimutatást és — deficitet. A kalendariumnak meg van legalább az a haszna, hogy nem tévesztjük el X. vagy Y. barátunk névnapját s bele jegyezzük e vagy ama váltónk lejáratát idejéig. A kimutatás és deficit karöltve járnak, azért ezekről együtt.

Bármily jelentéktelennek és szűknek látszassék is a kör, mit egy telekkönyvi hivatal felöl, s bármily részletesek, kicsinyesek azon adatok, melyeket egy telekkönyvi hivatal az évi mérleg felállítására alkalmával elénk tár: mennyiben ezen mérleg kicsiben hű tükre az államháztartás megzavart rendjének, ide-oda, de soh' sem jóra billenő egyensúlyának, részleges volta, szűk köre daczára is elijeszti a haza jövőjén aggódo nemzetgazdát.

De sovány sopánkodások helyett álljanak itt a hiteles adatok, összegezett eredményei a múlt évben történt birtokváltásoknak s ezekből kifolyólag az ezekkel összekötött értékforgalomnak:

Birtokbani változások.

Szerződések által	895630	frt.	60	kr.
Végrehajtás által	160095	„	92	„
Hagyatéki beszavatolás következtében	287474	„	13	„

Összesen 1343200

frt. 65 kr.

T e h e r t é t e l e k . frt. kr.

Kötelezvények és közokiratok alapján bekebelezett	1281314	„	78 ¹ / ₂	„
Végrehajtás utáni bekebelezés által	80526	„	74 ¹ / ₂	„

Összesen 1361841

frt. 53 „

T e r h e k t ő l i f e l s z a b a d i t á s o k .

Kitáblázások vagy kikebelezések által	764580	frt.	66 ¹ / ₂	kr.
Már betáblázott összegek átruházása vagyis engedmény által	17349	„	28	„

Összesen 781929

frt. 94¹/₂ kr.

J ö v e d e l e m .

Bélyegkebe, melyek a telekkönyvi kérvények azok mellékletei s telekkönyvi kivonatok kiadásánál használtattak fel, úgy nemkülönb a betáblázási összegek utáni bélyeg-illeték, ide nem számítva a birtokbani változások folytán kiszabott vagyon átruházási és örökösödési illetéket térszen 20139 frt 51 kr.

Ime itt a tükör! Szomorú, de hű képzet tár elénk!

Vegyük, hogy a mi szegény megyénkben — eltekintve a váltó elfogadványoktól s levonva a múlt évben törült terheket, 597261

frt adósságot csináltunk; más megyében, hol az alap nagyobb, a hitelképesség erősebb, ezen adóssági 597261 frt. vastagabb szárazakat nyer, s ha így megyünk az 52 vármegyén, vagy ha jobban tetszik a 63 törvényhatóságon végig, s ha ehhez hozzávesszük még az államháztartásban 1881. év végén mutatkozó 50 milliónyi deficitet s ha tizenégy évi tapasztalás consequentiájaként e haladást a rosszban továbbra is föltételezzük mert a fenforgó körülmények között fájdalom föl kell tételoznünk, nem azon kérdés merül föl többé valjon tönkre jutunk-e — mert ez bizonyos, de az, hogy ma-e vagy holnap.

Horn és Kautz bölesen számították ki papírosan, hogy a magyarországi ingatlan javak 2000 s egynehány millió adósságot bírnak el, s hogy e szerint eddig terhelhetők; de az általános nemzetgazdasági nézpon, hol a teher megfeküdt ingatlan egységes egésznek vétetvén, a rá nehezedő teher nyomása egyenletes.

A valóságban azonban nem így áll a dolog: mert egyesek tábláin buján tenyészik az arany kalász, s Isten napja táplálja a zsíros földben elágazó gyökereket, míg a nagyobb rész szalagokra osztott ingatlan az adósság zsidóréka minden életet, minden vegetatiót elfojt: mert hisz a túlterheltség súlya annyira összesajtolja a kiaszott földet, hogy az összetakolt faeké által agyon gyomrozott parlag az adósság kamatainak fedezésére szükséges quantumot sem adja ki.

Beteges a viszony, mihelyest adósságról van szó, agonizálás, hol az adósság ily mértani haladvány szerint szaporodik. S ezekhez még egy kis kalamitás. Adó emelés! Amerikai kivándorlás! emelik az államadót, emelik a pótdadót. — Diesérendő a törvényhatóság buzagalma, melylyel a nép sorsán javítani igyekezik; elismerésre méltó, hogy a házi-ipart e megyében födel alá akarja vonni; de a pótdadónak e czélból leendő pár perezentnyi fölemelése által megütöltatja a néppel e jótékony műhelyeket és sok helyen az ezek csapolása által tengerbe önti a vizet.

A kimutatás által feltüntetett romlás és súlyedésnek oka: az uszóra törvény hiánya, ennek baja mint csúzos bántalmak, török társadalmunk esontjait; a magán — érdek elnyerésénél a barátság s elismerést színlelő viperei alatomos hízlegés, melylyel ha valakinek barátságát vagy szolgálat készségét megnyerni képes, azt haladatlan sággal s ha csak módjában van utolsó falat kenyér megfosztásával hálálja meg az álnóki kiaknázott szolgálatkészséget, s rongynak tekinti azt, kiről azt véli, hogy reá többé szüksége nincsen.

A vallás — erkölcsi élet hanyatlása s bizonyos érdekhajhászó egyének uralomra jutása s az azokban vetett bizalmában történt rút csalatkozása mind oly tünetek, melyek egyfelöl végelkeseredésre juttatják a szolgálatkész és igyekvő munkaságot tanusítani akaró embert, másfelöl az Amerikai szénbányákba terelik a végelszegényedésre jutott népet.

Téves nézet az, mely a kivándorlás

okát az úri és zselléri viszony rendezetlenségében keresi: hisz a kivándorlattaknak alig egy tized része áll zselléri viszonyban, s kilencztedede telkes gazda.

Hát ezeket mi úzi el a devostált uszora által s adóvégrehajtási csapást szenvedett ott-honból? Az ily szegény ember nem kér tanácsot papjától, nem a földes úrtól, nem a szolgabírótól, mert látja, hogy az előbbeni egyáltalában nem dolgozik úri munkát, a második csak decemberben dolgozik akkor is csak immel-ámmal, mert nincsen csak 16—20 kétfogatú igása; míg a harmadik egy szegény földbirtokossal és az ügyefogyott kétnyolczadossal lerovatja a megyei robotot júliusban, mert így kívánja a jog egyenlőség!

De elég a szomorú képből!

Felvilágosításul legyen elég annyit felmentenünk, hogy a vételek szerződések által nagyobb részt hitelre, vagy terhek elvállalása mellett eszközöltettek, a kisebb rész amerikai pénzen; az árveréseni eladás azonban legnagyobb részt a telekrészekre lévén kiterjesztve, melyek a kivándorlások következtében pusztán hagyattak.

Uszoda.

Folytatva a múlt számban felélesztett két egészségügyi tárgy egyikét — az uszodát — ezzel bizony ugy vagyunk, mint az egyszerű legényke, ki csaknem vízbe fulván, megesküdött, hogy vízbe nem megy, mielőtt meg nem tanul uszni.

E városban van vagy 800 mindkét nemű fiatal, kik nagy része örömet érintkeznék a vízzel, ha volna hol és hogyan? s egyéb se kell, mint egy-két lelkes és kitartó ember, ki élére álljon a mozgalomnak. S kik legyenek ezek? a városházán nincsen oly melegágy, melyben ilyen eszmék kelnének, s aztán ha volna is, hol a pénz hozzá? ott csak költeni tudnak, szerezni nem. De ne is várjunk onnan ily tekintetben iniciatívát; ez socialis ügy, még pedig a nevelésre tartozó, tehát természet- és hivatásszerűen a tanár urakhoz való, bár mint testi nevelés a szülőkkel közös. Várjuk tehát a kezdeményezést és végrehajtást, egymást segítve, leginkább ezen tényezők t. i. a szülők és nevelők együttes buzgó eljárásától.

Az ügy nem újdonszülött. Már negyedéve fáradozott benne egy önkéntesen összeállott bizottság, melynek magam is tagja lévén, magunkat elaltattuk egy malomárok-melletti kert tulajdonos által, ki előmutatott tervet és ígéreteket tett, hogy az év folyamán maga költségén felépíti az uszodát, miből misem lett. Aztán mult egy év helykereséssel.

Tavaly azon nézet urakodott, hogy egy bizonyos malomárok-melletti kert területén az uszoda és körelosolyatér együttesen berendezhetők; de a kert, bár eladó volt,

*) Ezen passusnál meg kell jegyeznünk, hogy a városi évi kiadásokat — miként tudva van — a képviselőtestület szokta megállapítani, mely a közönséget képviseli. Tenát ha a városházán költenek, ugy a közönség az, mely költenek. Szerk.

meg nem szeretett a koresolyázó-egylet által, s így mult el a harmadik év.

Ezen kert most magánkézre került s talán szerencsére is, mert van egy, talán nem hibás nézetem szerint, minden tekintetben alkalmas és megfelelő tér, még pedig a város tulajdona.

Ez a koresolya-egyleti pálya felett fekvő pusztai tér, az úgynevezett „párkányban”. Ennek két fala egészen megvan, a harmadik félig s csak a negyedik, a koresolya-tér felé, eső, egészen újból felhagyandó, még pedig a helyben lévő felesleges földből. A víz vagy az út alatt a szomszédos malom-árokba, vagy a facsövekben a felső malom mellől volna bevezetendő; időnkinti tisztítása pedig a medenczének egyszerűen a koresolya-tér oldalán a különben is kész levezető árokba mindenkor eszközölhető. Így lehetne egy tágas uszodát észszerűen, olcsón, gyorsan kiállítani és tisztán is tartani. A költséget, alacsony kamat és amortisatio iránt, a minden jót előmozdítani szokott három hitelintézet kétségkívül nem fogná kölcsönformában megtagadni, mely a begyülemelő tanpénzekből lenne visszafizetendő.

B. J.

A jogász-bál.

Nem tartozunk a philosophusok közé, nem is akarunk tehát a szépről ezeket írni, de azt azért ki kell mondanunk, hogy az, miről jelenleg szólni akarunk, valóban szép volt! Igen kellemes kötelességünknek teszünk eleget, midőn kijelentjük, hogy sok tekintetben kényes reporteri érzékünk is teljes kielégítést talált az élvezetek ama sokaságában, melyeket az eperjesi jogász-bál nyújtott s melyek mind az öt érzékünket erősen igénybe vették.

Hogy ezen állításunk bebizonyítására a papákat segítségül rem hivatjuk, az nagyon természetes, mert ők a szép tekintetben különösen bál utáni napon, midőn jelen sorainkat is megkezdjük, nem capacitálhatók; pedig sajnos, mert azok támogatása mellett ezekkel is könnyebben és jobban sikerül. De azért bájos hölgyek, önök se kívánjanak minden rosszat árva fejükre azért, mert utójára szólnak önékről, kikről tulajdonképp emlékezni akarunk; de ilyenkor mindig eszünkbe jut egy jó ismerősünk igen találó megjegyzése: „hogy ez az életben is így van”, mert habár az első szó mindig a mamáé, az sohasem oly döntő és jóleső, mint az elsőrangú nagy hatalmasságé, a papáé, ki tárczájának mélyéből fakadó sóhajjal végre is mindig capitulál az öt hizelegve körülrepedő fűrtös angyalkák előtt.

Önök tisztelt hölgyeim csak ezen várva-várt sóhaj kitörése után lépnek a cselekvés mezejére s megkezdődik a harez a szabóné és divatárusnéval, ezerna és tüvel egyaránt, hogy azután önk győzelemhez szokott mosolygó arczal jelenhessenek meg a parketten, mely és gyógyíthatlan sebeket osztogatva.

A táncvizsgálatom hirnéhez méltóan folyt le, — hogyne? mikor tündöklővé tette hölgyeink szépsége, kik között első sorban Szinyei Pálné úrhölgy emelkedő ki, ki bálványai diszes tisztének ismert szívélyessége s szeretetreméltóságával felelt meg s jogászaink e kitünő választáshoz valóban gratulálhatnak maguknak. A bálánya néhány perczel 9 óra után Radies miskolezi cigány felzendülő indulója közben lépett be, kezében gyönyörű csokorral, melynek közepén ibolyából kirakott J. B. monogram volt látható, oldalán piros bársony és elefántesont külsővel, a bálánya nevének monogramjával ellátott könyvalaku tánczrend függőt. Meg kell adni, hogy a csokor kiállítása fényes volt. A lilaszin atlaszban megjelent bájos háziasszonyon kívül ott láttuk: Bánó Zsófi, Bujanovits-nővérek, Berzevics Gizella, Bánó Árpádné, Hedry Ernőné, Hönseh Margit, Haitseh Vilma, Glósz Anna, Kollár Berta, Kéler Gizella, Krajzell Aranka, Körtvélyessy Aranka, Keczer Ida, Kovácsy Mariska, Kohányi Hedvig, Mikó Mariska (Liptóból), Mész-nővérek, Makoviczky Gizella, Mandies Edéné, Mosánszky Gyözöne, Nuber Ida és Aranka, Przysieczky Autosia, Pucalko Kornélia és Marianna, Pap Erzsébet és Róza, Péchy Ilka, Pramer Margit, Rajner Irén, Raisz Ida, Szinyey Letitia, Szinyey Józsefné, Szinyey Kálmánné, Schmidt alezredesné, Szmrecsányi Rézi, Schmidt Ilka, Schulek Thea, Tahy Agnes, Tahy Anna, Tahy Mihályné, Tahy Paula, báró Uszlár Mari, gróf Wengerszky Luiza urhölgyeket s másokat.

Ha egyes nevek feledve maradtak, engedjenek meg hölgyeim, de fájó tyukszemen kívül, fájó szívet is vivén haza, ez azt hiszem excusatio. Mit mondjunk még egyebet a báléj lefolyásáról?

Az est sikerében a rendezőségnek igen nagy része van, mert feladatának derekasan felelt meg. Megsugathatjuk még végül a kívánsiainknak, hogy

az első francziát 52 pár járta, s hogy az annimó mekkora volt, erre nézve elég annyit mondanunk, miszerint a cottillonban, mely csak 4 órákor vette kezdetét, mind az 52 pár feltalálható volt. A tüzes esárdásnak pedig se hossza se vége nem akart lenni, úgy hogy a mulatság bájos lánykák hódító mosolya és harsogó zene között csak mintegy 8 órákor ért véget, amikor nem egy elbusult fiút pillantottam meg keserves sóhajok között fenyegetve az időt, a miért oly rohamosan halad! Most pedig ideiglenes tollamat letevé, jó éjt!

G.

Csokonai Vitéz Mihály emlékezete.

Írta s az eperjesi „Széchenyi-kör” január 19-iki házi-estélyén felolvasta Léway István.

(Vége.)

Azonban Csokonai lelke nem mindig kalandozott az ég derűjében; vannak költeményei, melyek nyugtalan, zaklatott, sokat szenvedett életének keserű visszhangjai. Gyakran tör ő ki elegikus hangokon s bár ezeken néha a játszásig tünderei látszanak énekelni, a figyelmes vizsgáló azonban észreveszi a bús kebel lágy accordjait, az emésztő fájdalmat. Azt mondja ugyan egy ízben magáról: „a mi magamat illet, az én külsőm olyan, mint a magának hagyott természet; belsem hasonló a tavaszhoz, mely mikor borongós is játszik és terem.” De azért gyakran zendülnek meg lantjának hurjai ekképen:

Nékem már a rét himetlen,
A mező kiszült;
A zengő liget kietlen,
A nap ejre dült.
Bájoslag trillál!
Tarka képzetek!
Kedv! Remények! Lillák!
Isten véletek.

S mit szólnak róla mint gunyoros költőről, ki kora társadalmának félszeregeit, koreskinövészeit, gyarlóságait, gyöngeségeit oly találon esetezte? Dorottya ezimű vig eponáról már szólottunk, mely a nemz. luxusnak selkoresodásnak kigunyolását és leányinknak esitalan söt sokszor pajzán mulatságaiknak megbüntetését célozza. Béka egérharczában politikai czélzatai meglepőek. Mäskor a fősvény rut alakját állítja elénk a „Zsugori uram”-ban, melynek rajza Molière mester kezére vall:

Oly sárgák orozája sovárgó gödrei, (ugymond.)
Mint aranyára vert királyok képei,
Mint a sírból feljött halott utátsága,
A melyről minden lust a párka leraga.

Befejezésül pedig így kiált föl:

— — — talán azt is sajnálja ő,
Hogy a versebe ingyen s potomra jött elő.

Kiegészítik ez irányu verseit vigjátékai, melyek mai izlésünket nem elégitik ugyan ki, de nem is mai szemüvegen kell azokat nézünk. Vissza kell helyezkednünk abba a korba, mikor dramairadalmunk holmi Kotzebue-féle érzelgős fordításokból, Dugonits gyarló kísérleteiből s még egynehány rossz szindarabból állott. — Csokonai darabjai ezek mellett sok tekintetben méltók a figyelemre. Jellemei közül néhány hű tükre a társadalom egyes félszeg alakjainak; ditiója olykor eleven dialogot mutat föl; bonyodalmat, érdekesítő momentumokat, esattanós helyzeteket azonban nála sem igen kereshetünk.

Izlése sem volt egészen tisztult. A mai kor finomsága sok kifogásolni valót találhat verseiben. Megróttak ezért kortársai közül is sokan, így a többi közt egy nő, Fésüs Ilona, így ír hozzá: „Az efféle erkölestelen festésekkel majd eltévesztetik a poeta urak a lélekkel az igazi irányt (örényt.) Levelét e „jóakarátú” szavakkal kezdi be: „Szeressen az ember magának, még pedig benn a szíve közepébe egy tökéletes erkölesi tükröt és valami csak az emberi társaságban szemébe ötlök, tartsa ahoz; a mi ott szép szint mutat, szép az és szép lesz, a mi pedig moeskos, moeskos az és moeskos marad örökkön örökké.” Ily izlésteleneknek lehet tulajdonítani, hogy a pozsonyi censor Dorottyájára nem adta meg a kiadhatási engedélyt. Különben ne gondoljunk, hogy költeményei mégis oly izléstelenek. Korunk közönsége mennyire bálványozza a Paul de Kock-féle igazán erkölesrontó pikantiákat! Csokonai versei ezekhez képest angyali dolgok! És aztán jegyezzük meg, hogy Csokonai oly korban élt, mikor XV. Lajos franczia király udvarának „ferde műveltsége nálunk is virágjában állott,” s a költőt tudvalevőleg kora befolyása alól nem lehet kivennünk. Hogy továbbá nem találkoznak költeményeiben azzal a finom szellemmel, mely Arany-ét jellemzi, jegyezzük meg, hogy ő mint a bedreczeni collegium növendéke korántsem tudott ragaszkodni azokhoz a merev szabályokhoz, melyek amaz időkben a reformatus iskolákban is szigorú, mondhatnám zárdái életmódot követeltek. Az ő szabad szelleme, az ő nyugtalan lelke emancipálni törekedett magát a nyugtalan bilincsek közül. Meg aztán könnyelmű is volt. Mikor iskolába járt, már akkor kikötötte és megis nyere tanárától, Kovács Józseftől, hogy „csak akkor írjon verset, mikor ahhoz kedve jön;” midőn pedig tanítónak választották, oly szabadságokat engedett meg ma-

ának, hogy az előljáróság valóságos törvényszéket tartott fölötte.

Egy életirója azt mondja róla: „Szobájában a szó szoros értelmében költői rendtelenség uralkodott; papirai, könyvei, iratai szétszórvva hevertek; rendesen akkor kelt fel ágyából, midőn a tanítás órája közelgett s többnyire minden készüllet nélküli, félig borzasan jelent meg iskolájában. Sokszor a mezőn, vagy erdőn sétálva tanított.” Azért tanítványai mégis bálványozták, mert előadásait egészen más szellem lengte, mint a többi professzorokéit, kik e miatt is gyűlölettel viseltettek iránta.

Egy alkalommal egyik főlebbvalóján ugy boszulta meg magát a bedreczeni erdőben, hogy kis diákjaival annak szörnyű haragjára egy rögtönzött gunyoros verset énekeltetett el.

Ilyen csinek s más egyéb könnyelműségek miatt üldözött távoznia kellett Debreczeuből. Örült a szabadságnak, de a szenvedések hosszú sora nehezedett vállaira. Szerelmi csalódás, dugába dőlt remények a magyar költés felvirágzása iránt s az emberekbe vetett bizalmának meghiusulása megtörték a lángelkű költőt, a jeles tudóst. Kortársai nem értették meg, magas szellemének röptéhez nem tudtak fölemelkedni, maga Kölesey is később sok tekintetben tévesen ítélte meg, de az utókor méltó elismeréssel adozik emlékének. Műveit élvezettel olvassuk, szülőföldje szobrot emelt nagyságának jeleül s így nem teljesült, midőn ezeket mondotta: „ha irok is, a minthogy már én a nélkül nem tarthatom fel lételemet, irok a boldogabb maradéknak, irok a XX. vagy XXI. századnak, irok annak a kornak, a melyben a magyar vagy igazán magyar lesz, vagy igazán semmi sem.”

Dicsőült szellem, jövendőled nem teljesült! Halhatatlan neved a magyar nemzet lángelkéinek fényes pantheonjában tündököl, hova ime imádozt hazádnak egyik gyarló napszámosa megint egy hervadhatatlan babért helyez dicsőségéd hirdetésére.

Meghívás.

A sárosmegyei tanító-egylet szervező bizottsága f. hó 29-én d. u. 2 órákor értekezletet tart, melyre a bizottsági tagok (lakásomra Klein-ház) tisztelettel meghívotnak.

Tárgy:

1. A megyei közigazgatási bizottság megkeresése, a vidéki tanítóknak közsegeik által nyújtandó fuvar tárgyában.
2. Bizottsági jelentés a kir. tanfelügyelőséghez.
3. A segély-alap megteremtése végett egy színelőadással egybekötött hangverseny rendezése.
4. Egyleti közlöny választása.
5. Az alakuló közgyűlés előkészítésére kiküldött bizottság jelentése.

Eperjes, 1882. jan. 26-án.

Kálczy József,
sz. biz. elnök.

A sárosmegyei sorozó bizottság 1882. évi

utazási és működési terve.

Márczius hó 1, 2, 3 és 4-én alsó tárczai járás felszözlamlásai és ujoncozása	Eperjesen
5. Vasárnap.	
6, 7, 8, 9 és 10-én a siroakai járás felszözlamlásai és ujoncozása	"
11-én Eperjes sz. kir. város felszözlamlásai és ujoncozása	"
12-én vasárnap, utazás Kis-Szebenbe.	
13-án Kis-Szeben sz. kir. város felszözlamlásai és ujoncozása	Kis-Szeben
14, 15, 16, 17 és 18, a felső tárczai járás felszözlamlásai és ujoncozása	"
19-én vasárnap utazás Giráltra	
20, 21 és 22 a tapolyi járás felszözlamlásai és ujoncozása	Girálton
23-án utazás Bártfára.	
24. Bártfa sz. kir. város felszözlamlásai és ujoncozása	Bártfán
25-én ünnep.	
26-án vasárnap.	
27, 28, 29 és 30-án a szekesői járás felszözlamlásai és ujoncozása	"
31. ápril 1-én a makoviczai járás felszözlamlásai és ujoncozása	"
Ápril 2-án vasárnap.	
3, 4, a makoviczai járás folytatolagos ujoncozása	"
5-én utazás Eperjesre.	

Apróságok.

Nem szívesen tesszük, de tisztelt laptársunk, az „Eperjesi Ujság” kényszerít re bennünket, hogy még egyszer polemizáljunk vele. Az „E. U.” ugyanis visszatér arra, a mit még 2-ik számunkban t. laptársunk programtalauságára nézve el-

Folytatás a mellékleten.

mondottunk s így nyilatkozik: „Dualisztikus nyelvű lapunk — természetesen — (?) a magyarosodás eszméje nem program.” Erre nézve csak azt feltehetjük, hogy a mi nézetünk szerint a magyarosodás eszméjének teljes erőből való támogatása minden magyar embernek veszületett kötelessége, még akkor is, ha az illető nem magyar a jk. Annál inkább kötelessége az egy lapnak, akkor is, ha ezen lap pl. egészen német nyelven van szerkesztve. Annyi bizonyos, — s ezt örömmel constatáljuk, hogy hazánkban csak nagyon kevés lap van, mely a jelzett kötelességtől eltérne. A „Pester Lloyd” pl. bár német nyelven jelenik meg, mindenkinek tudomása szerint bizonyára többet használ a magyarosodás és magyarság ügyének, mint akár több, egészen magyar nyelven szerkesztett „öb. nép”-lap. Különben van Magyarországon akárhányszor is, mely két nyelven jelenik meg s a mennyire mi ismerjük, mind derék magyar szellemben van szerkesztve, úgy hogy e tekintetben az „E. U.”-nak valóban mit sem engednek.

Epen azért az „E. U.”-nak eme meggondolatlan könnyelmű és frivol nyilatkozatát a leghatározottabban vissza kell utasítanunk.

A szép jelszó különben nálunk eperjesen nem új, lapunk bár dualisztikus nyelvű — már évek előtt hangzott. — hangzott magyar és német nyelven egyaránt. Dicsérendőnek találjuk, hogy az „E. U.” is öntudatában van ezen általános kötelességnek, de epen azért visszaszámol, hogy úgy gerálja magát, mintha valakitől privilegiumot kapott volna a magyarosodás előmozdítására. Különben isten ments, hogy ez csakugyan az „E. U.” privilegiumát képezze, mert vegyük a dolog praktikus oldalát. Magyarul beszélő embert nem kell az „E. U.”-nak magyarosítani, németet vagy tót pedig aligha fog; mi legalább részünkről készek vagyunk jutalomdíjat kiadni mindazon németre és tóra, kiket az „E. U.” meg fog magyarosítani.

Mi tehát az „E. U.” valódi programja? Az utolsó számban maga mondja: mulattatni! Az igaz, hogy mulattatni könnyebb, mint a közügyek felgöngyölíteni; az utóbbi unatkozóbb és unalmasabb ugyan valamivel, de tájékozottságot és tanulmányt igényel. Azonban meg kell adni, hogy az „E. U.” rohamosan halad kitűzött célja felé, legutóbbi számában már éles képeket is közöl. Ha t. lapársunk így fog haladni, nemsokára oly mulattató és érdekes lesz, mint akár a löseai kalendárium.

Az „Apró-cseprő” személyes sértést is tartalmaz. Ilyenekre nem a lapban válaszolunk.

A trocsányi templomrablásra vonatkozó helyreigazításunkkal szemben az „E. U.” fentartja első számában közölt híret s igen szellemes módon azt a tanácsot adja a magát „jól értesültnek képzelő nyomtatott papirosnak (!),” hogy kérdezze meg meggyének t. esendbízósát ez ügyben. Ezen felszólítás következtében megsúgjuk t. lapársunknak, hogy a helyreigazítást epen a esendbízós úr szíves közlése alapján irtuk meg.

T. lapársunk „Kozák”-ja, a szellemes reporter — regényes hajlamait követve — Bérczálja és Raszlavicza között már az első számban „feketere” mázolt egy amugy is gyanus külsejű egyént. Nos nem bánjuk, ha legközelebb 10 fekete mázolt emberről fogunk az „E. U.”-ban olvasni. Mulatóságnak fogjuk találni a történetet, mert most már tudjuk, hogy t. lapársunknak az a programja, hogy untató ne legyen. Kijelentjük egyszerűen, hogy mindezeknél fogva a további polemizálás szerencséséről lemondunk.

K. Albert.

Külömfélék.

Göczel Istvánnak szombat este 8 órakor adták át a nemzet adakozásából összegyűlt pénzen készített díszkardot. Az átadás a Szikszayféle vendéglő első emeleti éttermében történt, s az ünnepélyen jelen volt több függetlenségi párti képviselő, fővárosi polgár. A díszkardot Pázmány Dénes adta át Göczel Istvánnak rövid beszéd kíséretében, melyben megemlékezett Göczel hazafias elszánt fellépéséről, melylyel még a katonai ruha alatt is védelmére kelt a megsértett alkotmány, példát szolgáltatott, hogy lehet valaki jó katona s a mellett igaz hazafi; a nemzet csak kötelességet teljesít, midőn őt az elvesztett kardért kárpótolja. Ezen eljenzéssel fogadott beszéd után Göczel rövid szavakban mondott köszönetet. E pár szívből fakadt szót lelkesen megéljenezte a közönség. Az ünnepélyt bankett fejezte be.

Az „eperjesi polgári társaskör” f. é. február hó 2-án tartandja meg ez évi rendes közgyűlést.

Az eperjesi önkényes tűzoltó-egyesület választmányja tervezi, hogy a böjti időszak tartama alatt az egyesületi pénztár javára táncvizigalmat rendezend.

A farsang. Az eperjesi eszmadia-iffúság f. é. február 5-én táncestélyt rendez a városi nagy táncsteremben.

Gabonacsarnok. Miként már korábban jeleztük, több helybeli üzletember elhatározta, hogy

városunkban gabonacsarnokot létesít. Az eszme maholnap immár testüé válik, mennyiben — mint értesülünk — az alapszabályok ki vannak dolgozva s a miniszteriumhoz máris felterjesztettek. A gabonacsarnok a Kleinféle házban fog berendeztetni, mely e célra alkalmas helyiségekben bővelkedik. Akarjuk remélni, hogy a gabonacsarnok — ha létesül — üzleteinknek új lendületet fog adni.

Farsang utolsó estején a sárosmegyei jótékony-nőgyűlés ábrázol- és jelmezbiált rendez. A jótékony nőgyűlés mindenkor annyi tapintattal szokott eljárni estélyei rendezésében, hogy reméljük, miszerint az ez deli társaság is lehetőleg sikerültt fog alakulni. A mi az ábrázolatot illeti, erre nézve tanácsoljuk, hogy a rendezés jöelöre gondoskodjék olcsó árakon kölcsön adandó jelmezekről, különben az utolsó évek tapasztalatai szerint sok ábrázol- és jelmezesekre nem igen van kilátás.

Zemplénmegye Sztrópó városában 1882. évben az országos vásárok következő rendben fognak megtartatni: január 31, május 16, márczius 28, június 6, július 11, augusztus 22, szeptember 19, október 24 és december 12-én.

Bártfa szab. kir. városban az országos vásárok következő rendben fognak megtartatni: február 15, márczius 22, május 10, június 21, augusztus 30, október 18, december 30.

Kis Szeben szab kir városban az országos vásárok fognak megtartatni: február 23, ápril 27, június 22, szeptember 7, október 19, december 7.

A tápintézet javára rendezett estélyek mindig oly fényesen sikerültek, hogy kétséget nem szenved, miszerint közönségünk tekintettel a jótékony célra is, szívesen megfogja ragadni az alkalmat, hogy egy élvezetes estéjen részesítse magát.

Mozgósítás. Ujabbán ismét 500-nál több ezredünkbeli tartalékos löa behíva, kik maholnap szünet lemennek a zavargás színhelyére. Velök megy Neudecker József főhadnagy ur is. Behívott Fekete Imre ur is, ki tartalékos hadnagy a 62-ik gyalog ezredben. Előbb Marosvásárhelyre, onnan pedig Trebinje tájára indul. Kívánjuk hogy minél előbb epen visszatérjen-k. Fekete ur esütörtököneste utazott el s igen szép vonás az eperjesi joghallgatástól, hogy távozó társuktól a vasúti indóháznál csaknem testületileg bucsuztak el.

Jótekonycélú estély. Az itteni kir. kath. főgymnasium tápintézetének javára f. é. február elsején a „Fekete sas” nagytermében Semsey Boldizsárné ó nsgának védnöksége alatt nemeskeblü műkedvelők szíves közreműködése mellett a Kassán állomásozó 5. számú, Lajos bajor király gyalogezred zenekarával zártkörű szavalati, zene- és táncestély rendeztetik. Az előadás műsora a következő: 1. Gounod Saba királynője című dalművéből a nagy induló. Előadja a katonai zenekar. 2. Meész Irén úrhölgy szavalata. 3. Weber C. M. — Tausig. Felhívás keringőre. Zongorán előadja Zsembery Tivadar úr. 4. Magyar népdalok. Énekli Meczner Zoltán úr, zongorán kíséri Kovaliczky Elek úr. 5. a) Schumann R. Novellette Nro. 7. b) Liszt Ferencz. Rhapsodie hongroise. Zongorán előadja Zsembery Tivadar úr. 6. Verdi Aida című dalművének zárata (finale). Előadja a katonai zenekar.

Uj egy forintosok. A közös pénzügyminiszteriumban új egy forintos államjegyek kibocsátása iránt az előkészületek már annyira előhaladtak, hogy a főbb kérdések már megvaanak állapítva. Az új egy forintosok csaknem ugyanolyan nagyok lesznek, mint a jelenlegiek, mindkét oldaluk tele lesz nyomatva és a fejedelem arczképével ellátva. Maga a kibocsátás a nyár derekán történend; ezt fogja az ötvenforintosok kibocsátása követni.

Öngyilkosság. Ramazetter Kálmán, 21 éves fiatal ember, egy pécsi nyomdász fia, szerelmi bubánatból revolverrel vetett végett életének.

Nagy tűz. A bukaresti Kremser cirkusuz hamuvá égett. A gyanu a háztulajdonosra esik, mert az épület biztosítva volt, ellenben nyomorult állapotba jutott Kremser a cirkus-igazgató, mert neki meg semmije sem volt biztosítva.

Geróty Andor szinigazgató 300 frt kártérítés iránt indított pert Saad kassavárosi kapitány ellen azért, hogy Saad a színházi tűz kiütése után betiltotta az előadást s azt nem is engedte meg.

Uj lapok. „Losonezi Phoenix” című lapot indított meg Losonezon Novák Sándor és „Táviradai Közönség” című szaklapot Pakson Balás Sándor.

A „Pesti Hirlap” szerkesztősege által tiz arannyal jutalmazandó tárcadolgozatra hirdett pályázat nálunk eddig példátlan érdeklődést keltett. A határidő leteltéig összesen 225 pályamű érkezett be, köztük számos kiváló dolgot. A pályadíj f. év február 15-én mulhatatlanul ki fog adatni a legjobb dolgozatnak. Pályabírák: Borostyáni Nándor, Győri Vilmos és Tórs Kálmán jeles íróink. Mint-hogy az ország minden részéből érkeztek be pályaművek s a pályázat eredménye iránt nemesak az irodalmi körök, hanem a nagy közönség is élénken érdeklődik, a „Pesti Hirlap” kiadóhivatala (Budapest, Andor-utca 7. sz.) készséggel küldi mindenkinek ingyen és bérmentve azon számot, melyben a pályamunkák címei és jelzéi közzétéve vannak. Eziránti megkeresések egyszerűen levelező-lapon intézendők a kiadó hivatalhoz. Figyelmeztetjük olvasóinkat, hogy a pályadíjnyertes mű szer-

zőjének nevé s a pályázati jelentést ugyanaz nap fogjuk lapunkban közzétenni, mint a „Pesti Hirlap”.

Igazoló jegyek utazó kereskedők és iparosok számára. Az 1880-ban Németországgal kötött kereskedelmi szerződés szerint, Németországban csupán azon magyar és osztrák alattvalóknak engedtetik meg a magukkal vitt árknévszettek és iparezikkék elárúsítása, kik a szerződésben előirt kereskedői illetve iparigazolvánnyal el vannak látva. Ez igazolványoknak teljesen egyöntetű kiállítása s azok kiszolgáltatása körül követendő eljárás iránt a magyar és osztrák kormány közt megindított tárgyalás igen közél áll a befejezés stádiumához. E kereskedői és iparigazolványokkal egyes hazak megbízott utazói annyival is inkább szabályszerűen, ellátandók, mert már eddig is többen lettek Németországban letartóztatva olyan egyének, kik a korábbi gyakorlathoz képest ilyen igazolványok nélkül akartak üzleteket kötni Németországon.

Közgazdaság.

A földmívelés-, ipar- és kereskedelemügyi m. kir. ministerium következő rendeletet boesátott ki, mely a sárosmegyei gazdasági együlethez is érkezett:

Valamennyi törvényhatóságunk. A keleti marhavész behuzrolásának megakadályozása céljából Ausztriában 1880-ik évben 37. sz. a. hozott törvényeink alapján szarvasmarhák-nak az orosz birodalom és Romániából való behozatala f. 1882. évtől fogva teljesen betiltatott. Mithogy Bécs város husszükséglete tekintélyes részét eddig az említett országokból származott szarvasmarhákval fedezte, ezen beviteli tilalom folytán most aggodalmak keltek vajjon ezen fontos élelmizési cikknek ezentul is kellő mennyiségben való beszerzethetése nem fog e leküzdhetlen akadályokba ütközni.

Ezen szorult helyzetben Bécs város tanácsa tehát az iránt keresett meg, hatnék oda, hogy a hazai szarvasmarha tenyésztő gazdák, kik eddig az Orosz és Romániából keltett nagy verseny által tételeuségre voltak kárhoztatva, a változott körülményeket felhasználva a bécsi húsipiacot menél több és jobb minőségű hizlalt szarvasmarhákval keresnék fel.

Tekintettel arra, hogy a honi tenyésztő gazda közönség a jelenlegi helyzetet saját érdekében felhasználva igen jövedelmező és tartós biztos keresetre számíthat, Bécs város hatósága ebbeli megkeresésének készségesen megfelelő, figyelmeztesse a szarvasmarha tartó gazdákat, miszerint a tenyésztést nagyobb buzgalommal folytassák és különösen a hizlálásra fektessenek nagy súlyt, mert a mint fentebb is jeleztem, a beviteli tilalom folytán megszűnt verseny által azon kedvező helyzetbe jutnak, hogy már a f. év nyarán és őszén a bécsi piacot ugyszólván teljesen uralhatják. Szükségesnek tartom, ha a törvényhatóság ezen körülményre a területén netán létező gazdasági egyesületet is figyelmezteti, hogy így ez uton is ezen nagyfontosságú intézkedések megtéte-hessenek.

Budapesten, 1882. január hó 9-én.

Br. Kemény s. k.

Sárosmegye törvényhatóságához a következő rendelet érkezett, mely a gazdasági együlettel közöltetett.

A földmívelés-, ipar- és kereskedelemügyi m. kir. ministerium által a gépkezelők és fűtők részére berendezett tanfolyam.

A tanfolyam célja. A mezőgazdasági gépek-nél alkalmazandó gépkezelők és fűtők kellő kiképzése a locomobil és cseplőgépek, valamint az állandó gözkazánok helyes kezelésében és ápolásában. Tanterv. I. A locomobil, kazán és gép. A) Elméleti rész. B) Gyakorlati rész, tanítva a működő gép mellett. II. A cseplőgépek. A) Elméleti rész. B) Gyakorlati rész, tanítva a működő gép mellett. III. Malmok, (örli és daráló készülék.) I. Köves malom. 2. Hengermalom. Ezek szerkezetének, működésének és kezelésének ismertetése és jó karban tartása. Egyszeri örlésre alkalmas rendszerek (kő- és hengerjárát) összehasonlító ismertetése s az örlési művelet vezetése, összeköve az elszámolási teendőkkel.

A tanuló felvétele.

A tanfolyamba felvétetnek: Az önálló lakatosok, ezek segédei s a gépgyárak segédszemélyzete; kovácsok, okleveles gazdák, valamint oly gazdák is kik a természet-tani tudományból annyi ismeret birnak, hogy a tanfolyamot kellő sikerrel hallgathatják, és géptulajdonosok.

A tanítás díjmentes.

A tanfolyam megkezdése és tartama. A tanfolyam az 1882. évi február hó 6-án nyitatik meg és tart naponként az esti órákban 2 órán át és minden vasárnap délelött 3 három órán át május hó 15-ig.

A beiratások ideje.

A tanfolyamra leendő beiratkozás végett jelentkezni lehet folyó évi február hó 6-ig Hegedüs Károly úrnál, a budapesti állami középipartanoda igazgatójánál (lakása: Budapesten bodzafa-utca 28 sz. a.) naponként délután 4—7 óráig és vasárnap délelött 9—12 óráig. Ugyanott közelebbi felvilágosítások is nyujtatnak.

Vizsgálatok és versenytűtések.
A tanfolyam végen vizsgálatok, próbák és versenytűtések tartatnak.
A tanfolyam befejeztével a tanulók a tanfolyam látogatásáról, magatartásukról és minőségükről bizonyítványt, azon tanulók pedig, kik a vizsgát jó sikerrel kiállották, a gépkezelési és fűtési szolgálat gyakorolhatóságához szükséges igazolványt nyernek.

Feuilleton. Etwas über Nasen.

„Deine Nase ist wie der Thurm auf Libanon,
Der den Damaskus siebet“
Höfnied VII. 4.

„Daß du die Nase ins Gesicht behältst“ — so wünscht bekanntlich Dufel Bräsig, die kreuzbrave Haut, einmal über das andere, wenn sein Blut in Wallung geräth und er sich vor komischer Emphase nicht zu lassen weiß.

Ein christlicher Ausruf ist kaum denkbar; denn wer die Nase einbüßt, verliert sein besseres Selbst — vorausgesetzt, daß er nicht beweibt ist. Welch hohen Rang und hervorragende Wichtigkeit unsere Nase behauptet, vermag man erst dann vollkommen zu verstehen, wenn man sich den häßlichen, ja geradezu abschreckenden Eindruck vergegenwärtigt, den ein Antlitz übt, welches der Fierde seiner Nase ganz oder theilweise verlustig ging. Von jeher hat daher die Rhinoplastik, die neuerdings einen staunenswerthen Grad von Vollkommenheit erreicht hat, sich mit dem Problem der Nasenbildung mit besonderem Eifer beschäftigt. Aber gleichwohl ist es ihr bis lang noch nicht gelungen, diesen Theil des göttlichen Ebenbildes so täuschend nachzumachen, daß eine tolette Schöne um den Verlust desselben nicht mehr besorgt zu sein brauchte. — Fener Magistrat, der einen Unglücklichen, welcher auf offener Straße mit einem schauderregenden Nasenfragment umherlief, nachdem er im Kommunaldienste seinen „Thurm von Libanon“ durch einen unvermeidlichen Unglücksfall theilweise verloren hatte, von Amtswegen eine blecherne Nase anfertigen ließ, hat damit ebenso viel Rücksicht auf das Gefühl seiner Bürger als Verständnis für die Bedeutung jenes Gliedes bewiesen. Nicht minder wußte jenes Pferd dasselbe zu würdigen, das seinem Feiniger die Nase abbiß und — entsezt! — verschluckte. Da diese Methode der Wiedervergeltung nach beglaubigten Zeitungsberichten in unseren Tagen auch von wüthenden Barbaren unserer zivilisirten Länder öfters angewendet wird, so ist der Wunsch des alten Bräsig wahrhaftig nicht mehr ohne allen praktischen Grund.

Nächst den Physiognomikern und den Seelenriecher Jäger, der die Nase in physiologischer Hinsicht neuerdings zu hohen Ehren gebracht hat, weiß wohl keiner so sehr den Werth der Nase zu schätzen wie der Schauspieler. — Meister Döring, der von den mimischen Hilfsmitteln der Darstellungskunst nicht viel hielt, weil er es für rühmlicher erachtete, durch die Natur die Kunstwirkungen zu erzielen, pflegte von seinen Kollegen, die sich zur Herstellung der Nase künstlicher „Nasenkorrekturen“ zu bedienen pflegten, mit geringschüssig-spöttischem Lächeln zu sagen: „Ach, pah — geht mir doch mit diesen Nasenkünstlern!“ Da aber die Dörings immer seltener werden, so mag man es den Epigonen nicht verübeln, wenn sie auch die Nase in den Dienst ihrer Kunst stellen. Und daß sie, wenn dies mit Geschick und Fingigkeit geschieht, damit wirklich überraschende Effekte hervorbringen, wird Niemand leugnen, der die physiognomische Bedeutung der Nase kennt; denn bekanntlich hat das Sprichwort Recht, welches uns lehrt: „Ein guter Siebel zieht das Haus“ — und ein schlechter verunziert es.

Man kann sogar noch weiter gehen und behaupten, daß von der Nasenform in den meisten Fällen der Eindruck des ganzen Gesichts abhängt. Besonders bei Damen. Wie reich wäre die Erde an Schönheiten, wenn das weibliche Geschlecht nicht in zahllosen inoffiziellen Nasengebilden seine partie hon-teuse besäße!

Wie viele hübsche Gesichter fesseln unseren Blick beim Betreten eines Konzert- oder Ballsaales. Wie viele Grazien und Amorettenköpfchen mit den bekannten Zucknapfen Cupido's in den blühenden Wangen berücken unsere Phantasie mit schmeichelnden Vorstellungen, wenn wir die beliebte Promenade der haute volée einer Großstadt mustern. Aber wie rasch weicht der Zauberband, sobald sich eine von diesen anmutigen Sphären, die auf den zierlichen französischen Chausseuren gar verführerisch heranschweben, in Profilstellung dem prüfenden Beobachter präsentirt! wie ärgerlich und enttäuscht wendet er dann das Gesicht ab, um seiner Leichtgläubigkeit zu verwünschen, die wieder einmal ihr Vertrauen auf eine edelgeformte Nase so übel belohnt sah.

„Häßlichkeit entstellte immer, selbst das schönste Frauenzimmer“, versichert ein bekanntes Scherzwort, welches man als ein Dymoron aufzufassen pflegt. Ergänzen wir hinter dem ersten Worte den Zusatz: „Der Nase“ so wird aus dem Wis der bitterste Ernst. Es braucht sogar nicht einmal Häßlichkeit zu sein. Schon die geringfügigste Unregelmäßigkeit der Linie genügt zur Hervorbringung jenes Effekts; denn das menschliche Antlitz in der Gesamtharmonie seiner einzelnen Theile gleicht einem wohlgestimm-

ten Akkorde, in welchem ein einziger unrichtiger Ton genügt, um einen unreinen Klang zu erzeugen, der aber vollends in einen schrillen Disakkord umschlägt, wenn die Dominante, die Nase, nicht stimmt.
(Fortsetzung folgt.)

Mannigfaltiges.

Alte Bibel. In der Landes-Bücher-ausstellung wird die von Remény Simon erwähnte und dem Georg Károcy zugeschriebene Bibel in prachtvollem Silberbande zu sehen sein. Das lange verloren geglaubte Werk wird zur Ausstellung vom Krader Gymnasium eingeschickt.

Domino Ball. Der Kaschauer Frauenverein, veranstaltet einen Ball zum wohlthätigen Zweck, bei welchem die Damen alle in einfachen schleppelosen Kleidern in einem Domino geküßt erscheinen werden, und nach dem Demaskiren, auch beim Tanzen im Domino verbleiben.

Humanität. In London ist eine große Bewegung im Zuge zu Gunsten der durch die Judenverfolgungen in Rußland betroffenen Opfer. Die Kanzeln bemühten sich bereits desselben Gegenstandes. Die besten Geister sind von der Bewegung ergriffen. An der Spitze derselben stehen die höchsten Kirchenfürsten, wie die ersten Blätter des Landes.

Glückliche Wendung. Der Schlitten der russischen Kaiserin, als sie in Gatschin ausfuhr, traf so stark an einen dahersausenden Schlitten, der dem ihrigen entgegenkam, daß er umwarf und die Kaiserin nur dem weichen Schneebette, auf das sie fiel zu verdanken hat, daß sie unbeschädigt davon kam. Ob auch der Kutsher auf 100 Jahre nicht nach Sibirien verbannt wird, und die Pferde in eine Festung zu den Kirgisen geschickt werden? ?

Necrolog. Am 15-ten dieses zerstörte das herbe Schicksal das Einzige Glück einer sonst schon hartgeprüften Mutter. In der schönsten Blüthe ihrer Jugend, geachtet und verehrt von Allen, die sie gekannt haben; von allen ihren Auserwählten und Näherstehenden geliebt, starb Alix Lux, die einzige Tochter der verwitweten Frau Jzabella, nach langem Leiden im 19-ten Jahre ihres Lebens. Beim Leichenbegängniß trugen 12 junge Männer den mit vielen lebendigen Blumen geschmückten Sarg, umgeben von andern 12 fackeltragenden jungen Leuten und einer sehr großen sie begleitenden Menge auf den Friedhof. Kein Auge sah man Thränenkeer. Vergessen war aller Religionsunterschied. Jung und Alt, Hoch und Niedrig beweinte die gebrochene Liebe, trauerte um den allgemeinen Liebling, fühlte Mitleid mit dem namenlosen Schmerz der beinahe erliegenden Mutter. Bis an das Grab begleitete sie die trauernde Menge, und stehete dort weinend: „Ruhe ihrer Asche.“

Wochenschau.

Baron Marx, Polizei-Minister in Wien hat abgedankt. — In Bukarest ist der Circus Krembser bis zum Boden mit 20 Pferde und ganzer Garderobe verbrannt, die nebenstehende Menagerie Kleeberg, war in großer Gefahr, wurde aber gerettet. — Der Dichter Korbényi ist gestorben. — Ehrenjabel für Stefan Göczel ist eines der gediegensten Werke der Goldschmiedekunst, und trägt die Inschrift: „Kardot kardort. Göczel Istvának 1881.“ — Das Landhausgebäude kann nach der Aussage von Fachmännern nur mittelst größerer Reparatur-Arbeiten in befriedigenden Zustand versetzt werden. — Da die Donau kein Landeis hat, ist in Budapest der Eismangel fühlbar. — Dsjizier- und Beamtenfamilien flüchten aus Szarajewo nach Brood. — In Bukarest finden häufige Conventikel der Slavenfreunde statt. — Der Cardinal Fürst Primas hat eine Stiftung von 106,200 fl. errichtet. — Der grand Krach brach an der Pariser Börse ein, und viele Meldungen beweisen, daß dort alle Kräfte zusammengreifen um die Krise zu befeitigen. — Rumänische Dsjiziere in Zivilkleidern effectuiren aus Kronstadt bedeutende Pferde-Einkäufe. — Nach Besarabien sollen russische Soldaten in Zivil befördert werden. — Russisches Geld und Waffen, ja selbst russisches Militär sollte die Hand beim Aufstande in der Herzegovina im Spiele haben. — In Belgrad werden ganz öffentlich Sammlungen zu Gunsten der Insurjerten veranstaltet. — Suite a u. Der Mörder Garfields empfing am Neujahrstage 118 Personen. — Die Künstlerin Gallmayer soll sich einer Operation unterwerfen müssen. — Garibaldi ist sehr schwach und krank. — Aus Pest wurden dieses Monat eine Million Eier exportirt. — Im Landtage wurde außer dem Budget nichts verhandelt.

Tagesneuigkeiten.

Gelindes Urtheil. Vor mehreren Wochen stelen 6 oder 7 Bauernburjchen aus Kelmec, an einem Sonntag Nachmittag auf der Landstraße einen Soldaten an, und schlugen ihn so hart, ohne jede Veranlassung als aus Bestialität, daß er wochenlang krank darniederlag. Dieser Tage wurde einigen von ihnen dafür das Urtheil: 14-tägiger Arrest gesprochen. Warum sollen denn die Straßen sicher sein? Kann und wird diese gelinde Strafe solche verthierte Men-

schen bessern? Wäre hier nicht monatelanger Einzelarest am Plage

Banknoten. Neue „Eingulden“ sind schon im Druck, und werden nächstens herausgegeben, worauf auch Fünzig-er-Noten folgen.

Beschäletablisement. Montag den 6. Feber findet im hiesigen Beschäletablisement die Vertheilung der Heugste statt. Das kön. ung. Ackerbau-Ministerium wird Herr Ministerialrath Franz v. Rozma vertreten.

Gevatterschaft. Herr Adamkovits János aus Speries hat Seine Majestät zum Gevatter seines neugeborenen Sohnes gebeten; das Gesuch wurde unbeantwortet zurückgeschickt.

Kurzes Glück. In Soóvár heiratete Dienstag ein Tischler, der am Donnerstag schon nach Bosnien fort mußte.

Der hiesige bürgerliche Geselligkeitsverein wird seine diesjährige ordentliche Generalversammlung am 5. Februar d. J. in den Vereinslokalitäten abhalten.

Standbild. Ein Subscriptionsbogen zum Beitrage für das zu errichtende Standbild des heiligen Stefan liegt im Széchényi-kör auf; Wir appelliren an das patriotische Gefühl unserer Bürger.

Gegen das unbefugte Sammeln von mildthätigen Gaben hat das Ministerium des Innern an sämtliche Municipien einen Erlaß gerichtet, worin dieselben aufmerksam gemacht werden, daß den bestehenden Bestimmungen gemäß auf dem Gebiete der ungarischen Krone die Befugniß zum Sammeln mildthätiger Gaben im ganzen Lande bloß das Ministerium des Innern ertheilen kann. Individuen, die auf Grundlage einer anderen, als der Bewilligung des königlichen ungarischen Ministeriums, oder ohne Bewilligung im ganzen Lande Sammlungen einleiten, sind sammt den Dokumenten und dem Gelde, die in ihrem Besitze vorgefunden werden, seitzunehmen und zu bestrafen.

Landwirthschaftliches. Obwohl die vorliegenden Berichte über den Stand der Winterjaaten das Vorhandensein aller jener Folgebübel konstatiren, welche eine so abnorme Winterszeit mit sich zu bringen pflegt: so sind die Ercheinungen der Uebelstände nicht so vehement, daß man Befürchtungen auf das Ergebnis unjeres Winteranbaues ableiten müßte.

Pensions-Zubüße-Befreiung für Offiziere der k. ung. Honvédarmee.

Die Erste Ung. Allg. Affek-Gesellschaft unterbreitete dem Landesvertheidigungs-Ministerium ein Project betreffend einer Pensions-Zubüße für die Offiziere der k. ung. Honvédarmee, welches auch schon die Approbation erlangt hat. Es wird den Offizieren und Militär-Beamten die Möglichkeit geboten gegen Entrichtung einer Minimalprämie sich eine entsprechende Pensions-Zubüße zu sichern.

Entselbliches Loos. In Samara einer Stadt an der Wolga harangirte ein Pfaffe das Volk von der Kanzel gegen die Nihilisten, welches der Art geizt, in den Gassen jeden deutsch gekleideten Menschen mißhandelte. Die Nihilisten beschloffen den Tod des Pfaffen und das Loos die That zu vollbringen traf ein junges Mädchen. Tags darauf fand eine starke Explosion im Hause des Pfaffen statt und die Rächerin das Mädchen lag in einem Zimmer todt am Fuße des Bettes, sie war die Tochter des Geistlichen.

Boross Mihály. Der allgemein geachtete Journalisten-Veteran schreibt im „Szabadság“: „Wenn ungeschulte Menschen glauben es sei genügend Redacteur zu sein, wenn man Wize macht, oder jemand niederreißt, auf den man eben einen Zahn hat, oder aus Weltblättern haarsträubende Neuigkeiten ausschneidet, so sind sie im gewaltigen Irrthume. Ein Zeitungsredacteur oder Schreiber, muß vor Allem Character, Erfahrung und Wissen haben. Er muß durch die Jahre und Praxis instinktartig quasi herausfühlen, was er zu loben, was zu tadeln hat. Unter Andern sagt er, daß oft die Provinzblätter nur „nevetéses éhen-kórász, tanulatlan fraterék kontár elmeszülémenyei“ sind. Erfahrung aber Wissen und namentlich festen Character erwirbt man nur mit der Zeit, das sind Attribute der Männer, im seltensten Falle eines Jünglings, der noch den Flaum auf der Lippe trägt u. s. w.“

Johann Hoff'sche Malzpräparate. Es hat sich bis heute kein Fabrikat in der Braunkunst der diätetischen und hygienischen Heilmittel einen so weit ausgedehnten Kundenkreis zu erwerben verstanden, als die Hoff'schen Malz-Präparate. Abgesehen von Oesterreich-Ungarn, wo die Hoff'schen „Brust-Malz-extrakt-Bonbons“ schon jedem Kinde bekannt sind, haben auch England, Frankreich, Belgien, Holland, Preußen und die übrigen deutschen Staaten, sowie Dänemark, Rußland, Griechenland und Rumänien die Hoff'schen Malz-Präparate mit den höchsten industriellen und Personal-Auszeichnungen für Herrn Johann Hoff geehrt. Ja selbst über den großen Ocean bilden die Hoff'schen Fabrikate jeder Art einen bedeutenden Exportartikel.

Kassai piac.

Jan. 24. Tatárka: 9.60 9.20, literje 12—11 kr. Burgouya: 2.20 2.— kr. Buza: 8.50 8.20 kr. Kétszeres: 6.— Rozs: 5.40 5.20 kr. Mal-taárpa: 4.80 kr. — Arpa: 4.20 4.— kr. Zab: 2.60 2.50 kr. Kása: 9.60 9.40 kr. Kukoricza: 4.80 4.60 kr. Spiritus 1 literje 100 Tralles ° — 32 kr. Idó: enyhe.

Marktpreise.

vom 27. Jan.
nach Meterzentnern (métermázsánként).

	I.	II.		I.	II.
	fl. kr.	fl. kr.		fl. kr.	fl. kr.
Weizen	11	10 50	Erbsen	10	9 50
Halbfrucht	—	—	Speck	80	—
Roggen	7 50	7	Schweinefett	84	80
Gerste	6 50	6	Heu	2 60	2
Hafer	6 50	6	Stroh	1	—
Hirse	12	11	Rindfleisch pr. K.	48	44
Kukurutz	6 50	6	Spiritus pr. Liter	—	—
Erdäpfel	2 80	2 40	30grädiger	—	—
Linzen	10	9 50	Butter pr. Liter	90	—
Fisolen	8 50	8	Eier pr. Paar	5	4

Eisenbahn-Fahrordnung

giltig vom 1-ten Jänner 1882 bis auf Weiteres.

Abreise von Eperies.

Nach Kaschau (Legenye-Mihály, S.-A.- Ujhely Anschluss nur)	12 Uhr	Mittags
Oderberg direct	5	34 Min. Nm.
Budapest gem. Zug	6	51 " Früh
Personenzug	8	50 " Abd.
Orló direct Anschluss	9	19 " Früh
Héthárs mit Omnibus	4	23 " Nm.

Ankunft nach Eperies.

Von Budapest, gem. Zug	7 Uhr 44 Min. Abd.
Personenzug	9 " 10 " Früh
Oderberg direct Anschluss mit gem. Zug	11 " 3 " Nachs.
Orló	6 " 36 " Früh
Kaschau, Omnibus	3 " 35 " Nm.

Felelős szerkesztő: **Kyssa Géza.**
Kiadótulajdonos: a tulajdonosok nevében: **Haitsch Lajos.**

Egy eperjesi házhoz tartozó

serfőzési jog eladó.

Bővebb felvilágosítást nyerhetni **Szmo-**
ligovics Szilárd ügyvédi irodájá-
ban Eperjesen.

Hivatalos rovat.

389. és 395. sz.

1881. v.

Árverési hirdetés.

Alólírott végrehajtó részéről közhirrre tétetik, hogy az eperjesi kir. tszék által 1879. évi 5654. és 5656. p. sz. végzéssel elrendelt, és biztosítási, és Kielegítési végrehajtás alkalmával, Mandl Adóll jekelfalvi lakos javára Bargstein Móricz, és Bergstein Sali n.-sárosi lakosoknál 236. és 221. frt. s jár. erejéig lefoglalt, és 594 frt. 50 krra megbeesült házi butor, szarvasmarha, ló, szekér, lóra való hám, s egyéb gazdasági felszerelés, 35 kbl. árpa, és árpa szalmából álló ingóságok az eperjesi kir. tszéknek ^{6326. és 6327.} 1881. p. sz. végzése alapján N.-Sáros községben végrehajtást szenvedettek lakásán tartandó nyilvános árverésen f. évi február hó 9-ik napján d. e. 9 órakor kész pénz fizetés mellett elfognak adatni.

Kelt Eperjesen 1882. január 20-án.

Rác Pal, s. k.
p. h.

Nem hivatalos hirdetések.

Az **Eperjesi Népbank** részéről közhirrre tétetik, hogy a következő számú zálogok :

1636, 1653, 1660, 1661, 1662, 1664, 1670, 1682, 1683, 1684, 1720, 1774, 1786, 1801, 1810, 1817, 1841, 1879, 1915, 1923, 1927, 1945, 1954, 1971, 1975, 1976, 2011, 2019, 2049, 2055, 2068, 2071, 2075, 2089, 2091, 2095, 2110, 2117, 2120, 2122, 2123, 2131, 2133, 2140, 2143, 2157, 2161, 2162, 2167, 2168, 2169, 2170, 2172, 2177, 2178, 2181, 2185, 2187, 2192, 2195, 2207, 2211, 2215, 2217, 2232, 2233, 2235, 2237, 2245, 2246, 2248, 2267, 2270, 2277, 2278, 2280, 2284, 2286, 2287, 2288, 2289, 2291, 2292, 2299, 2300, 2302, 2303, 2303, 3304, 2306, 2308, 2310, 2312,

melyek **1882. január 31-ig** lejárnak, ha időközben nem rendeztetnek

1882. márczius 6-án d. e. 9 órakor

az intézet helyiségeiben megtartandó nyilvános árverésen a legtöbbet ígérőnek készpénzfizetés mellett el fognak adatni.

Miről azon zálogok tulajdonosai azon figyelmeztetéssel értesítettnek, miszerint zálogaikat az árverés megkezdéséig vagy kiváltsák, vagy pedig a zálog-kölcsön meghosszabbítását eszközöljék.

Eperjesen, 1882. január 27-én.

Az Eperjesi Népbank
igazgatósága.

Nur das Gute kann Weltartifel werden und sich Eingang verschaffen

bei den höchsten Ständen, bei den Wissenschaften und dem Bürgerstande. Tausende von Kranken fanden Heilung durch die Johann Hoff'schen Volks-Heilnahrungsmittel (Malz-Fabricate.) Ueber 400 amtliche Heilberichte von Europa und dem Auslande.

Medicinische wissenschaftliche Aussprüche

über die Heilwirkung der Hoff'schen Malzfabricate: Malztract Gefundheitsbier, concentrirtes Malztract für Jene, die Bier nicht lieben, Malz-Gesundheits-Chocolade, Brust-Malzbonbons, auf die Organe der Ernährung und Athmung bei

Hämorrhoiden, Brustkrankheit, Magenleiden, allgemeiner Körperichwäche etc. etc.

An den k. k. Hof-Vieferanten Herrn **Johann Hoff**, Königl. Commissions-Rath, Besitzer des gold. Verdienstkreuzes mit der Krone, Ritter hoher Orden

Erfinder

und alleiniger Fabrikant des Johann Hoff'schen Malztractes, Hof-Vieferant der meisten Fürsten Europas, in Wien, Fabrik: Grabenhof Bräuerstraße Nr. 2, Comptoir und Fabriks-Niederlage: 1., Graben, Bräunerstraße Nr. 8.

Dr. A. Löwenstein, Breslau: Hoff'sches Malztract beissam für mein Unterleibsleiden. — Dr. Kunzendorf in Woflau: Hoff'sche Malzpräparate, seit Jahren bei Brust- und Magenichwäche angewendet. — Prof. Dr. Seitelers, Olmütz: Hoff's Malztract und Malz-Chocolade treffliche Stärkungsmittel. — Dr. Sammler, Grunberg: Es hat meine fränke und schwache Frau gehärt und vollkommen hergestellt. — Prof. Dr. Kletjinski in Wien: Geh. Sanitätsrath. — Dr. Gräber in Breslau: Keine besseren Heil-Nahrungsmittel als Hoff'sches Malztract und Hoff'sche Malz-Chocolade. — Dr. Reich, Hofkramshausen: Bei geschwächter Verdauung sind diese Malzpräparate unübertrefflich. — Dr. Serall in Kolumba: Bei Abmagerung höchst empfehlenswerth. — Prof. Dr. Lenden, Leipziger Platz 6-8, Berlin, verordnet die Hoff'schen Malzpräparate in Schwächezustände.

Kundgebungen von allerhöchster u. hoher Seite.

Wir fügen hinzu, daß nachdem mehrere tausend Aerzte, die in den Johann Hoff'schen Malzpräparaten liegenden Heilkräfte anerkannt hatten und öffentlich bekundeten — alle ärztliche Erklärungen sind verbreitet und registriert — so wurden sie in den Krieger-Kavarethen 1864, 1866 und 1871 und in den Orientkriegen 1877 und 1878 verwendet. Kein Hof-Vieferanten-Ernennungen von Majestäten und Großherzogen belohnten sie neuerdings im Jahre 1876, und jüngst ertheilte ihnen die wiederholte Gnade Sr. Majestät des Kaisers von Oesterreich, des Kaisers von Deutschland, des Königs von Sachsen. Die ersten weltlichen Größen für ihre Gönner. Fürst Bismarck sagt, das Hoff'sche Malztract sei wohlschmeckend und stärkend; der General-Feldmarschall Graf Wrangel erklärte es als ausgezeichnet, General-Feldmarschall Graf Moltke erklärte es als wohlschmeckendes, stärkendes Heil-Nahrungsmittel und trinkt es täglich zum Kräftigen. Auch die Stimm des Geistes und Vertrages bedient sich desselben bei Husten und Heiserkeit; wir nennen darunter die Weltgroßen Frau Lucca, Wilson, Herren Riemann und Wadler.

Warnung.

Alle Malzfabricate tragen auf den Etiquetten die Schutzmarke (Beutbild, des Erfinders und ersten Erzeugers **Johann Hoff**

in einem lebendigen Trale, darunter der volle Namenszug **Johann Hoff**) Wo dieses Zeichen der Echtheit fehlt, weise man das Fabricat als gefälscht zurück

Die ersten, echten, schleimlösenden Hoff'schen Brust-Malzbonbons sind in blauem Papier.

Hauptdepot bei Josef Makoviczky, Verkaufsstelle bei Julius Krivos und Jzsepp Julius, in Seben bei Ulrich Victor. 1-12

6-10 Das Weltpost-Versandt-Geschäft von **A. B. ETTLINGER**, Hamburg, empfiehlt wie bekannt, in billigster und reeller Waare portofrei, franco Emballage unter Nachnahme

Kaffee, per 10 Zoll Pfd., fl. 6 W.	Matthias-Heringe, fl. 6 W.
Santos, ausgiebig kräftig... 3.60	extrafein, ea. 40 Stck. 2. —
Cuba, fl. grün kräftig... 4.10	Holl. Vollheringe, 25 „ 1.75
Domingo, hell milde... 4.50	H. Fettheringe, ea. 28 „ 1.75
Perl Mocca, brillant feurig... 4.95	H. Fettheringe, „ 100 „ 1.50
Ceylon, kr. ftig blaugrün... 5. —	Kronsardinen, in Pickles fl. 1.75
Goldjava, fl. fein milde... 5.20	Anchovis, echte Kr. ea. 400St. 2.70
Portorico, deliat feinschm... 5.60	Jachsheringe, frisch geräuch.
Perl Kaffee, hochfein grün... 5.95	ea. 30 Stück... 2.15
Plantage Ceylon, aromat... 6.20	Heringe in Senfsauce, neu deliat.
Menado, superl. mild kräftig 6.80	10 Pfd. Fass, sehr pikant... 3.50
Echt arab. Mocca, edel fg... 7.40	1. Stockfische, 10 Pfd. Pkg. 2.05
Stambul-Mischung, beliebt... 4.95	Caviar 1., milde ges. 2 Pfd. Fass 2.25
Tafel-Reis, fein, pr. 10 Zoll Pfd. 1.40	5 Pfd. Fass fl. 4.50 10 Pfd. Fass 8.50
„ extraf. „ 10 „ 2. —	Austern, frische, ea. 50 Stck. 3. —
Perl-Sago, fein, „ 10 „ 1.60	Citronen, pr. Korb „ 40 „ 1.75
„ extraf. „ 10 „ 2. —	Apfelsinen, „ 30 „ 1.90
Congo Thee, fein, pr. Zell Pfd. 1.15	Geräucherte Fische als Kieler
Souchoing Thee, extraf. „ 1.75	Sprotten etc. bil. gdt.
Tookay Thee, grün „ „ 1.75	Preiscourants gratis und franco.

Az eperjesi népbank

ez évi

rendes közgyűlése

1882. évi február hó 15-én délutáni 3 órakor fog sz. kir. Eperjes városa tanástermében megtartani, melyre a t. cz. részvényesek ezenel az alapszabályok értelmében tiszteletteljesen meghívotnak.

A tanácskozás tárgyai:

1. Az igazgatóság jelentése az 1881-ik év üzleti eredményéről.
2. A felügyelő-bizottságnak ugyanevre vonatkozó jelentése.
3. Az osztalék meghatározása.
4. Az igazgatóságnak választása.

Kelt Eperjesen 1882. évi január hó 19-én.

Az eperjesi népbank igazgatósága.

2-3

FERDINAND SCHUSTEK,

Buchbinder, im Collegium zu Eperjes

empfehl einem p. t. Publicum sein wohllassortirtes Papierlager, Gratulationskarten, Cotillon-Orden, Schreib- und Zeichen-Requisiten, Kalender, zugleich übernimmt er auch alle Glaserarbeiten. — Ausserdem empfiehlt er sein grosses

Spiegel-Lager, wie Waschgoldrahmen u. Oeldruckbilder

von 80kr. aufwärts. — Ferner werden alle ins Buchbinderfach schlagende Aufträge prompt und billig ausgeführt. — Alle Schulbücher sind stets am Lager und werden um staunend billigen Preis gebunden.

5-5

Scharf F. János gyorssajtónyomasa Kassán.

Alólrott bátorokodom a helybeli és vidéki t. közönségnek tudlára adni, miszerint

Kocsigyártó műhelyemet

a mai igényeknek megfelelőleg berendeztem és elfogadok mindenféle javításokat nemkülönben szakmamban vágó mindenféle új munkákat is.

Halkovits Károly,

kocsigyártó,

Eperjes, főutca Kubinyi Albert-féle házban, a kollegiummal szemben.

2-3

Hirdetés.

Sz. kir. Eperjes város közönsége egy, területén létező

Vizerőt,

mely ezelőtt egy nyolez járatra berendezett malmot hajtott, vállalkozóknak, kik azt valamely más iparcélra felhasználni akarnak, kiadni hajlandó.

Vállalkozók kéretnek ebbeli szándékuknak a polgármesteri hivatalnál legkésőbb márczius 15-ig leendő bejelentésére.

Eperjes, 1882. január 18.

2-2

A városi tanács.

Adolf Janovitz

sucht noch einige Violinstunden zu besetzen.

2-3